

Kryteria oceniania postępów uczniów klas I – III

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów odbywa się w oparciu o standardy edukacyjne w kształceniu zintegrowanym zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych stanowiącej załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

W klasie I i II ocenie podlegają postępy uczniów w następujących obszarach edukacji:

- a) edukacja polonistyczna;
- b) edukacja językowa (język obcy nowożytny);
- c) edukacja przyrodnicza;
- d) edukacja matematyczna;
- e) edukacja społeczno – etyczna;
- f) edukacja muzyczna,
- g) edukacja plastyczna,
- h) zajęcia komputerowe;
- i) edukacja techniczna;
- j) edukacja ruchowo – zdrowotna, wychowanie fizyczne;
- k) religia – zgodnie z zasadami oceny w tej edukacji.

W klasach III ocenie podlegają postępy uczniów w edukacji:

- a) polonistycznej w zakresie:
 - mówienia i słuchania,
 - czytania,
 - pisania,
 - znajomości lektur.
- b) matematycznej w zakresie:
 - dokonywania obliczeń rachunkowych,
 - rozwiązywania zadań tekstowych,
 - umiejętności geometrycznych,
 - umiejętności praktycznych,
- c) przyrodniczej w zakresie:
 - wiadomości o środowisku,
 - wychowania komunikacyjnego,
 - zdrowia i higieny,
- d) artystyczno – ruchowej,
- e) języka angielskiego,
- f) religii – zgodnie z zasadami oceny w tej edukacji,
- g) etyki

Co najmniej raz w semestrze w klasach I, II i III przeprowadzany jest sprawdzian zintegrowany, którego wyniki są odnotowywane w formie oceny w dzienniku lekcyjnym. Oceny za prace pisemne, sprawdzające osiągnięcia uczniów są oznaczone kolorem czerwonym i mogą być opatrzone komentarzem.

Kryteria oceniania postępów ucznia klasy I

I. EDUKACJA POLONISTYCZNA

a) w zakresie umiejętności porozumiewania się (mówienie, słuchanie, dbałość o kulturę języka):

- słucha i rozumie wypowiedzi innych;
- wypowiada się w sposób kulturalny;
- uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym;

b) w zakresie czytania

- rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy;
- zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty;
- posługuje się ze zrozumieniem określeniami: głoska, litera, sylaba, wyraz, zdanie;
- interesuje się książką i czytaniem;

c) w zakresie pisania

- pisze proste krótkie zdania;
- przepisuje wyrazy i krótkie zdania z tablicy, z książki;
- dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii);
- korzysta z pakietów edukacyjnych (podręczników, zeszytów ćwiczeń, itp.) pod kierunkiem nauczyciela;

d) w zakresie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych:

- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera;
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie się nim posłużyć;
- odtwarza z pamięci teksty dla dzieci (wiersze, piosenki, fragmenty prozy).

II. JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY

- rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;
- nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;
- recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki;
- rozumie sensu opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, przedmiotami, gestami.

III. EDUKACJA PRZYRODNICZA

a) w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:

- rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach, jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka);
- zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy;
- wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt, prowadzi proste hodowle i uprawy;
- wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku;
- zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka;
- zna zagrożenia ze strony zwierząt i roślin;
- wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt;
- wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych.

b) w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:

- obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody;

- wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i telewizji, i ubiera się stosownie do panujących warunków atmosferycznych;
- nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku;
- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar.

IV. EDUKACJA MATEMATYCZNA

a) w zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

- ustala równoliczność;
- układa obiekty w serie rosnące i malejące;
- klasyfikuje obiekty;
- wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; orientuje się na płaszczyźnie i w przestrzeni;
- w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania;
- dostrzega symetrię.

b) w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:

- sprawnie liczy obiekty – także wstak (zakres do 20) i zapisuje liczby cyframi (zakres do 10);
- sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie 10 (na konkretach) i zapisuje działania;
- stosuje w praktyce umiejętności matematyczne (dodawanie i odejmowanie);
- zapisuje rozwiązanie zadania z treścią.

c) w zakresie pomiaru:

- długości – mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów;
- ciężaru – waży przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe i lżejsze;
- pojemności – odmierza płyny kubkiem i miarką litrową;
- czasu – nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala dziecku orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;

d) w zakresie obliczeń pieniężnych:

- zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł i ich wartości nabywczą;
- zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

V. EDUKACJA SPOŁECZNO – ETYCZNA

- potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi, wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- współpracuje z innymi w zabawie, nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych; grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
- wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy się chwalić bogactwem ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach;
- zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie i dlaczego;
- umie opowiedzieć na czym polega praca ludzi w różnych zawodach;
- wie, w jakiej mieszka miejscowości, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie, zna symbole narodowe, rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej;
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;
- niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych.

VI. EDUKACJA MUZYCZNA

- powtarza prostą melodię, śpiewa piosenki;
- odtwarza proste rytmy, wyraża nastrój i charakter muzyki płaśając i tańcząc;
- wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
- świadomie i aktywnie słucha muzyki;
- kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

VII. EDUKACJA PLASTYCZNA

- wypowiada się w wybranych technikach plastycznych, na płaszczyźnie i w przestrzeni;
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką;
- wykonuje proste rekwizyty i wykorzystuje je w małych formach teatralnych;
- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę, malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.

VIII. ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;
- zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa korzystania z komputera;
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

IX. ZAJĘCIA TECHNICZNE

a) w zakresie wychowania technicznego:

- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje;
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych;
- buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, konstruuje urządzenia techniczne;

b) w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym;
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych;
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

X. EDUKACJA RUCHOWO – ZDROWOTNA

- uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną zgodnie z regułami;
- potrafi: chwycić piłkę, rzucać ją, toczyć i kozłować, pokonywać przeszkody, wykonywać ćwiczenia równoważne;
- dba o zdrowie (higiena, profilaktyka);
- wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.

Kryteria oceniania postępów ucznia klasy II

I. EDUKACJA POLONISTYCZNA

- układa wielozdaniowe wypowiedzi;
- trafnie i poprawnie formułuje pytania i odpowiedzi, zdania rozkazujące i wykrzyknikowe;
- rozumie słuchany i czytany tekst;
- pisze czytelnie, płynnie wyrazy i zdania;
- pisze poprawnie z pamięci i ze słuchu zdania i krótkie teksty z trudnościami ortograficznymi (wyrazy z ą, ę, ó, rz, ch, h, „nie” z przymiotnikami i czasownikami);
- rozpoznaje rzeczowniki, czasowniki i przymiotniki;
- rozpoznaje liczbę pojedynczą i mnogą, rodzaj rzeczownika;
- pisze zdania opisujące przedmioty, krótkie listy, życzenia, adresuje list.

II. JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY

- rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;
- nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;
- recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki;
- rozumie sensu opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, przedmiotami, gestami.

III. EDUKACJA PRZYRODNICZA

- zna pory dnia i roku, nazwy miesięcy, budowę roślin i warunki ich życia;
- przeprowadza proste doświadczenia, obserwacje, pomiary i wyciąga trafne wnioski;
- zna i stosuje zasady poruszania się po drodze;
- prowadzi obserwację pogody i zapisuje jej elementy w formie obrazkowej.

IV. EDUKACJA MATEMATYCZNA

- słownie i cyfrowo zapisuje liczby w zakresie 100;
- porównuje i porządkuje liczby dwu i trzycyfrowe;
- biegle dodaje i odejmuje w zakresie 100;
- mnoży i dzieli liczby w zakresie 30;
- rozwiązuje proste zadania tekstowe;
- potrafi dokonać prostych obliczeń kalendarzowych, pieniężnych, wagowych, długości, czasu, zegarowych;
- kreśli odcinki, linie proste, prostopadłe, równoległe, prostokąty, kwadraty, trójkąty.

V. EDUKACJA SPOŁECZNO – ETYCZNA

- potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi, wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- współpracuje z innymi w zabawie, nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych; grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
- wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy się chwalić bogactwem ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach;
- zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie i dlaczego;

- umie opowiedzieć na czym polega praca ludzi w różnych zawodach;
- wie, w jakiej mieszka miejscowości, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie, zna symbole narodowe, rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej;
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;
- niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych.

VI. EDUKACJA PLASTYCZNA

- przedstawia w swych pracach zjawiska, wydarzenia uwzględniając ruch postaci, nastrój;
- w pracach uwzględnia kształt, barwę, wielkość, proporcje, układ, fakturę, sytuacje przestrzenne;
- właściwie dobiera techniki plastyczne i materiały.

VII. EDUKACJA MUZYCZNA

- potrafi akompaniować do piosenek i zabaw za pomocą efektów akustycznych i instrumentów perkusyjnych;
- śpiewa piosenki indywidualnie i zbiorowo;
- improwizuje melodie do krótkich tekstów;
- swobodnie interpretuje ruchem tematy rytmiczne.

VIII. EDUKACJA TECHNICZNA

a) w zakresie wychowania technicznego:

- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje;
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych;
- buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, konstruuje urządzenia techniczne;

b) w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje porządek wokół siebie, sprzęta po sobie i pomaga innym;
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych;
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

IX. ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

- właściwie organizuje własne działania;
- ustala kolejność czynności;
- wybiera najwłaściwszy sposób realizacji zadania;
- umie dobrać narzędzia, przybory i materiały.

XI. EDUKACJA RUCHOWO – ZDROWOTNA

- jest sprawny ruchowo;
- chętnie współdziała w grach i zabawach zespołowych;
- jest zdyscyplinowany, systematyczny, wytrwały w pokonywaniu trudności;
- przestrzega ładu i porządku oraz zasad gry;
- umie dokonać samooceny własnej pracy;
- troszczy się o zdrowie, czystość, higienę i bezpieczeństwo swoje i innych;
- przestrzega norm postępowania jako uczeń i kolega.

Kryteria oceniania postępów ucznia klasy III

I. EDUKACJA POLONISTYCZNA

- czyta poprawnie, płynnie i wyraziście; czyta po cichu ze zrozumieniem;
- pracuje z tekstem, umie wykazać postacie główne, drugorzędne, dokonać oceny postępowania bohaterów, ustalić kolejność zdarzeń, opowiedzieć treść;
- wypowiada się w rozwiniętej, uporządkowanej formie;
- układa swobodne, spójne wypowiedzi i wielozdaniowe opowiadania twórcze na podstawie własnych obserwacji, przeżyć, treści słuchanych, czytanej literatury oraz aktualnych wydarzeń;
- pisze swobodne teksty, opowiadania, opisy, listy, życzenia, zawiadomienia, adresy z uwzględnieniem ich cech charakterystycznych, zachowując poznane zasady gramatyczne, ortograficzne i interpunkcyjne;
- pisze w zeszycie w jedną linię płynnie i czytelnie z zachowaniem prawidłowego kształtu liter, proporcji oraz właściwego ich łączenia w wyrazach;
- rozpoznaje rzeczownik, czasownik, przymiotnik.

II. EDUKACJA MATEMATYCZNA

- zna dziesiętkowy system pozycyjny;
- rozumie i stosuje własności czterech działań arytmetycznych i związków między nimi;
- pamięciowo dodaje dowolne liczby w zakresie 100;
- biegle mnoży i dzieli w zakresie 100;
- rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne zawarte w zadaniach z treścią;
- stosuje algorytmy pisemnego dodawania i odejmowania oraz mnożenia i dzielenia przez liczbę jednocyfrową;
- dokonuje obliczeń dotyczących: mierzenia długości, ważenia, płacenia, zegara i kalendarza;
- oblicza długość linii łamanych, obwody prostokątów i trójkątów.

III. EDUKACJA PRZYRODNICZA

- obserwuje otaczającą rzeczywistość, dostrzegając zmiany w niej zachodzące oraz związki przyczynowo – skutkowe;
- bada otaczającą rzeczywistość przyrodniczą i społeczną, przeprowadzając różnorodne doświadczenia i badania;
- postrzega całościowo i kontekstowo sytuacje, zjawiska przyrodnicze, społeczne, odkrywając funkcjonujące w nich prawa i zależności;
- rozumie swoje role i przestrzega norm postępowania jako członek różnych społeczności;
- wykazuje poczucie tożsamości kulturowej, narodowej, historycznej.

IV. JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY

- rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;
- nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;
- recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki;
- rozumie sensu opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, przedmiotami, gestami.

V. EDUKACJA MUZYCZNA

- śpiewa piosenki jednogłosowe;
- odczytuje proste melodie oraz zapisy rytmiczne;
- interpretuje ruchem tematy rytmiczne, piosenki i utwory instrumentalne;
- określa charakter i nastrój słuchanych utworów oraz ich budowę.

VI. EDUKACJA PLASTYCZNA I TECHNICZNA

- korzystając z różnych technik plastycznych i materiałów przedstawia i wyraża w pracach plastycznych własne przeżycia i marzenia, otaczającą rzeczywistość przyrodniczą i społeczną, świat fantazji, uwzględniając wielkość, proporcję, barwę, walor, układ faktur i sytuacje przestrzenne;
- projektuje i wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe uwzględniając zasady kompozycji otwartej i zamkniętej, rytmicznej i symetrycznej;
- określa dziedziny sztuk plastycznych, specjalności zawodowe oraz czynności i narzędzia, działy sztuki;
- dobiera odpowiednie narzędzia, przybory i materiały do wykonywanego zadania;
- planuje kolejność podejmowanych działań.

VII. EDUKACJA RUCHOWO – ZDROWOTNA

- posiada podstawowy zasób umiejętności ruchowych indywidualnych i zespołowych;
- dba o zdrowie, higienę osobistą oraz porządek i czystość otoczenia;
- zachowuje obowiązujące zasady i reguły uczestnicząc w różnych formach dziecięcej aktywności oraz świadomie stosuje normy współżycia w grupie;
- dostrzega niebezpieczeństwa związane z: zatruciami pokarmowymi, grzybami, środkami chemicznymi, lekami, narkotykami, alkoholem, papierosami, używaniem ognia;
- przestrzega przepisów ruchu drogowego i zasad bezpieczeństwa w domu, w szkole.

W dzienniku lekcyjnym oraz przy ocenianiu sprawdzianów nauczyciel posługuje się oceną wyrażoną za pomocą symboli cyfrowych (**6, 5, 4, 3, 2, 1**), które odpowiadają określonemu poziomowi wiadomości i umiejętności ucznia w zakresie poszczególnych edukacji. Oceny zapisywane w dzienniku i na sprawdzianach mogą zawierać komentarz słowny.

Ocena - symbol cyfrowy	Poziom wiadomości i umiejętności	Ocena bieżąca	Ocena sprawdzianów
6	poziom najwyższy	Uczeń wykazuje się wiadomościami i umiejętnościami z zakresu podstawy programowej	ocenę 6 otrzymuje uczeń, który wykazuje bardzo dobry tok myślenia. Uzyskał 100% wszystkich punktów <u>Komentarz słowny dla ucznia:</u> np.: Osiągasz doskonale wyniki. Posiadasz uzdolnienia i rozwijasz je. Należą Ci się gratulacje!
5	poziom wysoki	Uczeń osiąga doskonale wyniki, w pełni przyswoił wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania. Biegłe korzysta ze zdobytych wiadomości w różnych sytuacjach, proponuje śmiało, odważne i twórcze rozwiązania problemów i zadań.	ocenę 5 otrzymuje uczeń, który wykazuje bardzo dobry tok myślenia. Uzyskał 99% - 93% wszystkich punktów . <u>Komentarz słowny dla ucznia:</u> np.: Osiągasz doskonale wyniki. Należą Ci się gratulacje!
4	poziom średni	Uczeń pracuje samodzielnie, sprawnie korzysta ze zdobytych wiadomości w typowych sytuacjach, rozwiązuje w praktyce typowe	ocenę 4 otrzymuje uczeń, który wykonał pracę samodzielnie i popełnił niewielką ilość błędów. Uczeń musi uzyskać 94 - 80%

		zadania i problemy, a wskazane błędy potrafi poprawić.	wszystkich punktów. <u>Komentarz słowny dla ucznia:</u> np.: Pracujesz bardzo dobrze. Robisz w szybkim tempie duże postępy. Tak trzymaj!
3	poziom dostateczny	Uczeń stosuje zdobyte wiadomości i zazwyczaj samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim poziomie trudności. Przy trudniejszych wymaga pomocy nauczyciela.	ocenę 3 otrzymuje uczeń, który wykonał pracę przy niewielkiej pomocy nauczyciela. Uczeń musi uzyskać 79 - 60 % wszystkich punktów. <u>Komentarz słowny dla ucznia:</u> np.: Dobrze pracujesz, ale stać cię, by było na więcej. Włóż więcej wysiłku w podejmowane prace – będziesz osiągać jeszcze lepsze wyniki.
2	poziom niski	Uczeń przyswoił część wiadomości i zdobył niektóre umiejętności objęte programem nauczania oraz stara się je zastosować w typowych sytuacjach. Samodzielnie wykonuje tylko zadania o niewielkim stopniu trudności. Wymaga częstej pomocy i dodatkowych wskazówek nauczyciela.	ocenę 2 uzyskuje uczeń, który popełnia liczne błędy, potrzebuje pomocy nauczyciela. Uczeń musi uzyskać 59 - 40% wszystkich punktów. <u>Komentarz słowny dla ucznia:</u> np.: Pracuj uważniej! Pomyśl!, Pracujesz, ale popełniasz dużo błędów. Musisz uważniej pracować. Włóż więcej wysiłku w pracę. Korzystaj z pomocy nauczyciela i rodziców.
1	poziom bardzo niski	Uczeń ma duże problemy z przyswajaniem wiedzy i umiejętności. Nie pracuje samodzielnie. Wymaga stałego wsparcia i pomocy ze strony nauczyciela.	ocenę 1 uzyskuje uczeń, który popełnia liczne błędy, nie radzi sobie z wykonywaniem wielu zadań, niezbędna jest mu pomoc nauczyciela. W sprawdzianie uzyskuje 39 - 0% wszystkich punktów. <u>Komentarz słowny dla ucznia:</u> np.: To sprawia ci kłopot! Musisz więcej pracować, a zaczniesz osiągać lepsze wyniki w nauce. Pracuj systematycznie, korzystając z pomocy nauczyciela i rodziców.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów przyjmuje formę:

pisemną – w klasie I, II, III wyrażoną stopniem (od 1 do 6 wpisaną do dziennika lekcyjnego),
werbalną – ustne wyrażanie zdania akceptacji przez nauczyciela i kolegów podczas zajęć

Ocenianie ma charakter ciągły, odbywa się na bieżąco w klasie podczas wielokierunkowej działalności ucznia. Sposób oceniania jest adekwatny do danego rodzaju działań.

Przedmiotowy system oceniania w klasie I

Rodzaj edukacji	Umiejętności	ocena niedostateczna [1]	ocena dopuszczająca [2]	ocena dostateczna [3]	ocena dobra [4]	ocena bardzo dobra [5]	ocena celująca [6]
POLONISTYCZNA	czytanie	Nie zna liter.	Głoskuje, zniekształca głoski, zmienia końcówki wyrazów, przekręca wyrazy, nie rozumie samodzielnie czytanego tekstu.	Czyta wolno sylabami, trudniejsze wyrazy głoskuje, przedstawia, opuszcza litery. Czyta z podziałem na role pod kierunkiem nauczyciela. Ma trudności ze zrozumieniem tekstu, nie zwraca uwagi na znaki interpunkcyjne.	Czyta wyrazami, trudniejsze wyrazy sylabizuje, popełnia nieliczne błędy, tempo średnie. Czyta z podziałem na role z pomocą nauczyciela. Częściowo rozumie samodzielnie czytany tekst, nie zawsze zwraca uwagę na znaki interpunkcyjne.	Czyta zdaniami poznane teksty, nie popełnia błędów, tempo szybkie. Czyta samodzielnie z właściwą intonacją z podziałem na role. Rozumie samodzielnie czytany tekst.	Czyta zdaniami nowe teksty, nie popełnia błędów, płynnie, poprawnie. Nowy tekst czyta samodzielnie z właściwą intonacją z podziałem na role, rozumie samodzielnie czytany tekst.
	mówienie	Nie wypowiada się na podany temat. słownictwo poniżej poziomu wieku.	Wypowiada się pojedynczymi słowami, posiada ubogie słownictwo.	Wypowiada się zdaniami prostymi, posiada ubogie słownictwo. Tworzy wypowiedzi mało zrozumiałe.	Wypowiada się zdaniami. Zasób słownictwa na poziomie wieku. Wypowiedzi są zrozumiałe.	Wypowiada się pełnymi zdaniami, stosuje bogate słownictwo. Wypowiedzi są zrozumiałe i poprawne gramatycznie.	Wypowiada się złożonymi zdaniami, stosuje bogate słownictwo. Tworzy wypowiedzi zrozumiałe i poprawne gramatycznie, stylistycznie i językowo.
	słuchanie	Nie słucha poleceń i czytanych tekstów.	Nie zawsze uważnie słucha poleceń i czytanych tekstów.	Raczej uważnie słucha poleceń i czytanych tekstów.	Uważnie słucha poleceń i czytanych tekstów, ale nie zawsze udziela prawidłowych odpowiedzi na pytania.	Uważnie słucha poleceń i czytanych tekstów. Udziela prawidłowych odpowiedzi na pytania dotyczące wysłuchanego tekstu lub wypowiedzi innych.	Zawsze czujnie słucha poleceń i czytanych tekstów. Formułuje pytania i odpowiedzi nt. wysłuchanego tekstu lub wypowiedzi.
POLONISTYCZNA	pisanie	Pisze niestarannie, litery są niekształtne, przekraczają liniaturę. Nie odwzorowuje tekstu, nie potrafi pisać z pamięci.	Pisze niestarannie, odwzorowując tekst popełnia liczne błędy, opuszcza litery, sylaby, Pisząc z pamięci popełnia dużo błędów, tempo pisania bardzo wolne.	Pisze średnio starannie, odwzorowując tekst popełnia błędy, opuszcza litery, elementy liter, znaki interpunkcyjne. Pisząc z pamięci popełnia błędy, tempo pisania wolne.	Pisze nie zawsze starannie, odwzorowując tekst popełnia nieliczne błędy, opuszcza, przedstawia litery. Pisząc z pamięci popełnia nieliczne błędy, tempo pisania szybkie, średnie.	Pisze starannie, czytelnie, samodzielnie, bezbłędnie. Pisząc z pamięci pisze bezbłędnie, tempo pisania szybkie.	Pisze bardzo starannie, czytelnie, samodzielnie, bezbłędnie. Pisząc z pamięci pisze bezbłędnie, tempo pisania szybkie. Samodzielnie układa i poprawnie zapisuje zdania na określony temat.

	gramatyka	Nie wyróżnia zdań, wyrazów, sylab, głosek, nie dzieli wyrazów na sylaby, nie rozpoznaje samogłosek i spółgłosek. Nie układa wyrazów i zdań z rozsypanek, nie zna rodzajów zdań, nie zna pojęć rzeczownika i czasownika. Nie zna kolejności liter w alfabecie.	Nie wyróżnia zdań, wyróżnia wyrazy, sylaby, głoski. Dzieli 2 - sylabowe wyrazy na sylaby, z pomocą nauczyciela określa samogłoski i spółgłoski, Tylko z pomocą nauczyciela układa wyrazy i zdania z rozsypanek. Nie rozpoznaje zdań oznajmujących, pytających, rozkazujących, nie rozpoznaje rzeczownika i czasownika. Pod kierunkiem nauczyciela wymieni kolejność liter w alfabecie.	Czasem popełnia błędy przy wyróżnianiu zdań, wyrazów, sylab, głosek. Dzieli krótkie wyrazy na sylaby, myli się w określaniu samogłosek i spółgłosek. Pod kierunkiem nauczyciela układa wyrazy i zdania z rozsypanek. Myli zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące, z pomocą nauczyciela rozpoznaje rzeczownik i czasownik. Popełnia błędy w kolejności liter w alfabecie.	Poprawnie wyróżnia zdania, wyrazy, sylaby, głoski. Dzieli wyrazy na sylaby, rozpoznaje samogłoski i spółgłoski w wyrazach. Popełnia nieliczne błędy przy układaniu wyrazów i zdań z rozsypanek, potrafi samodzielnie skorygować błędy. Z pomocą rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące. Zna pojęcie rzeczownika i czasownika, popełnia nieliczne błędy przy rozpoznawaniu rzeczownika i czasownika. Popełnia nieliczne błędy w kolejności liter w alfabecie.	Wyróżnia zdania, wyrazy, sylaby, głoski. Poprawnie dzieli wyrazy na sylaby, rozpoznaje samogłoski i spółgłoski. Układa wyrazy i zdania z rozsypanek, rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące. Zna i nazywa znaki interpunkcyjne, bezbłędnie rozpoznaje rzeczowniki i czasowniki. Zna kolejność liter w alfabecie.	Bezbłędnie wyróżnia zdania, wyrazy, sylaby, głoski. Dzieli wyrazy na sylaby, rozpoznaje samogłoski i spółgłoski w tekście. Samodzielnie układa wyrazy i zdania z rozsypanek, rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące, rozróżnia znaki interpunkcyjne, bezbłędnie rozróżnia rzeczowniki i czasowniki. Zna kolejność liter w alfabecie.
	liczenie	Nie rozumie pojęcia liczby, nie umie porównywać liczb z użyciem znaków <, >, =.	Dodaje i odejmuje w zakresie 10, w wolnym tempie na konkretach z pomocą nauczyciela, Porównuje liczby z użyciem znaków <, >, =. Píše liczebniki. Popełnia błędy.	Liczy w zakresie 10 na konkretach, pisze liczebniki, rozumie, że dodawanie i odejmowanie to działania wzajemnie odwrotne.	Sprawnie dodaje i odejmuje w pamięci lub na konkretach.	Biegłe liczy w pamięci w opracowywanym zakresie.	Biegłe wykonuje działania w pamięci wykraczając poza opracowany zakres.
MATEMATYCZ NA	zadania tekstowe	Nie wyróżnia danych, szukanych, nie dostrzega związku między nimi.	Wyróżnia dane i szukane, nie dostrzega związku między nimi. Z pomocą nauczyciela rozwiązuje proste zadania tekstowe.	Wyróżnia dane i szukane, dostrzega związku między nimi. Rozwiązuje zadania przedstawione rysunkiem, nie układa treści zadania do ilustracji.	Układa treść zadania do ilustracji, umie przy pomocy nauczyciela rozwiązać zadanie tekstowe.	Układa treść zadania do ilustracji i formuły matematycznej. Samodzielnie rozwiązuje zadania tekstowe proste i dwudziałaniowe.	Samodzielnie rozwiązuje i układa zadania tekstowe złożone.

	geometria	Nie rozpoznaje podstawowych figur geometrycznych.	Rozpoznaje podstawowe figury geometryczne z pomocą nauczyciela.	Rozpoznaje podstawowe figury geometryczne.	Rozpoznaje figury geometryczne, określa właściwości figur z pomocą nauczyciela, mierzy odcinki.	Rozpoznaje figury geometryczne, zna właściwości figur, rysuje odcinki.	Zna nazwy i rozpoznaje figury geometryczne, rysuje odcinki i figury o określonych wymiarach.
	umiejętności praktyczne	Nie zna nazw dni tygodnia, miesięcy i pór dnia.	Przy pomocy nauczyciela stosuje poznane wiadomości.	Zna nazwy miesięcy, dni tygodnia, stosuje wiadomości z nielicznymi błędami.	Zna nazwy miesięcy, dni tygodnia, odczytuje, zapisuje i ustawia pełne godziny na zegarze, samodzielnie stosuje poznane wiadomości, liczy pieniądze.	Zna nazwy miesięcy, dni tygodnia, odczytuje, zapisuje i ustawia pełne godziny na zegarze, liczy pieniądze, zna jednostki miary, dokonuje obliczeń z jednostkami monetarnymi.	Zna nazwy miesięcy, dni tygodnia, odczytuje, zapisuje i ustawia pełne godziny na zegarze, liczy pieniądze, zna jednostki miary, dokonuje obliczeń z jednostkami monetarnymi, odczytuje godziny w systemach 12- i 24-godzinnym.
SPOŁECZNO - PRZYRODNICZA		Nie zna zasad ruchu drogowego, nie orientuje się w najbliższym otoczeniu, nie zna nazw otaczających je roślin i zwierząt, nie rozróżnia pór roku.	Słabo orientuje się w najbliższym otoczeniu, nie zna nazw zawodów, myli pory roku, błędnie określa zmiany zachodzące w poszczególnych porach roku.	Orientuje się w najbliższym otoczeniu, rozpoznaje najczęściej występujące rośliny i zwierzęta, zna i stosuje podstawowe przepisy ruchu drogowego, zna nazwę swojej miejscowości.	Zna nazwy miast i wsi w najbliższej okolicy, zna zasady przechowywania produktów żywnościowych, zna strukturę rodziny, zna urządzenia techniczne używane w domu, dostrzega zmiany zachodzące w przyrodzie.	Bardzo dobrze zna najbliższą okolicę, zna dokładny adres zamieszkania, bezpiecznie porusza się w szkole i poza nią, wyróżnia zawody, zna i stosuje zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń technicznych używanych w domu, dostrzega zmiany zachodzące w przyrodzie w zależności od pory roku.	Wie, jak racjonalnie się odżywiać, zna wartości odżywcze produktów spożywczych, warzyw i owoców, rozumie konieczność ochrony środowiska, rozpoznaje znaki drogowe dotyczące pieszych, posiada szeroką wiedzę na temat roślin i zwierząt.
<p>Głównym kryterium oceniania edukacji artystyczno – ruchowej jest: stopień indywidualnego zaangażowania ucznia, wysiłek włożony w wykonywaną pracę, osobiste predyspozycje ucznia.</p>							

MUZYCZNA	Nie potrafi zaśpiewać jednej opracowanej piosenki, niechętnie podejmuje jakiegokolwiek działania.	Umie zaśpiewać kilka poznanych piosenek.	Umie zaśpiewać kilka poznanych piosenek, przy pomocy nauczyciela rytmicznie recytuje tekst, wyraża ruchem muzykę.	Chętnie śpiewa, potrafi ruchem wyrazić muzykę, w stopniu elementarnym gra na instrumentach, rytmizuje tekst.	Bardzo chętnie i poprawnie śpiewa, ma duże poczucie rytmu, gra na instrumentach opracowane melodie.	Samodzielnie podejmuje śpiew i grę na instrumentach, uczestniczy w pozaszkolnych formach działalności muzycznej.
RUCHOWA	Nie podejmuje jakichkolwiek prób wykonywania ćwiczeń.	Dysponuje przeciętną sprawnością fizyczną, ćwiczenia wykonuje niepewnie i z większymi błędami technicznymi.	Ćwiczenia wykonuje prawidłowo, ale nie dość lekko i dokładnie, z małymi błędami technicznymi.	Ćwiczenia wykonuje prawidłowo, nie potrzebuje większych bodźców do pracy nad osobistym usprawnieniem.	Bardzo dobra sprawność fizyczna, ćwiczenia wykonane właściwą techniką, dokładnie i w odpowiednim tempie, współdziała w zespole.	Samodzielnie doskonalą swoją sprawność, uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach sportowych, reprezentuje szkołę.
PLASTYCZNO – TECHNICZNA	Nie podejmuje wysiłku, aby cokolwiek zrobić.	Wykonuje prace nieestetyczne, często ich nie kończy, stara się obsługiwać proste urządzenia tylko z pomocą dorosłych.	Wykonuje prace mało estetyczne, schematyczne dotyczące określonego tematu, stara się obsługiwać proste urządzenia.	Wykonuje prace mało estetyczne dotyczące określonego tematu, ale pracuje z dużym zaangażowaniem, umie posługiwać się narzędziami i urządzeniami codziennego użytku pod kierunkiem nauczyciela.	Wykonuje prace estetyczne dotyczące określonego tematu, pracuje z dużym zaangażowaniem, zna narzędzia i urządzenia codziennego użytku i potrafi się nimi posługiwać.	Wykonuje estetyczne prace, stosuje ciekawe rozwiązania, z inicjatywy wykorzystuje różne materiały, bezpiecznie posługuje się narzędziami i urządzeniami codziennego użytku.
KOMPUTEROWA	Nie podejmuje wysiłku pracy w edytorze grafiki, ani edytorze tekstu.	Obsługuje komputer przy pomocy nauczyciela. Nie potrafi wykonać prostych rysunków, ani zadań w edytorze tekstu. Wymaga ciągłej pomocy i wsparcia ze strony nauczyciela.	Obsługuje komputer przy pomocy nauczyciela. Potrafi wykonać pod kierunkiem nauczyciela proste rysunki i niektóre zadania w edytorze tekstu. Wykonuje niektóre ćwiczenia.	Obsługuje komputer, czasami wymaga pomocy nauczyciela. Posługuje się edytorem grafiki i tekstu. Wykonuje ćwiczenia.	Prawidłowo i samodzielnie obsługuje komputer. Sprawnie obsługuje edytor grafiki i tekstu. Wykonuje ćwiczenia.	Sprawnie i samodzielnie obsługuje komputer. Biegłe obsługuje edytor grafiki i tekstu. Samodzielnie wykonuje ćwiczenia.

Przedmiotowy system oceniania w klasie II

Rodzaj edukacji	Umiejętności	ocena niedostateczna [1]	ocena dopuszczająca [2]	ocena dostateczna [3]	ocena dobra [4]	ocena bardzo dobra [5]	ocena celująca [6]
POLONISTYCZNA	czytanie	Głoskuje, nie czyta.	Czyta sylabami.	Czyta wyrazami, tempo wolne.	Czyta wyrazami, ze zrozumieniem, tempo prawidłowe.	Czyta zdaniami, ze zrozumieniem, z podziałem na role.	Czyta zdaniami, ze zrozumieniem, z podziałem na role oraz z zastosowaniem techniki języka mówionego.
	mówienie	Wypowiada się pojedynczymi słowami, ma ubogie słownictwo.	Wypowiedź dłuższa jest nielogiczna i niespójna, wadliwa konstrukcja zdania.	Przy pomocy nauczyciela formułuje dłuższe wypowiedzi oraz opowiada treść utworu po jednorazowym przeczytaniu lub wysłuchaniu, w sposób niespójny opisuje przedmioty.	Formułuje pytania do tekstu, bierze udział w zbiorowym układaniu opisu i opowiadania, układa kilkudzaniowe, spójne wypowiedzi, potrafi kulturalnie prowadzić rozmowę.	Formułuje pytania w związku z interesującymi je tematami, posiada bogate słownictwo, indywidualnie redaguje kilkudzaniowe opowiadanie i opis.	Układa samodzielnie twórcze opowiadania, indywidualnie opowiada wysłuchany lub przeczytany tekst i historyjkę obrazkową, formułuje pytania do interesujących je problemów, audycji RTV, przeczytanych lektur, sztuk teatralnych, filmów itp..
	pisanie	Nie układa zdań z rozsypanki wyrazowej, nie przepisuje tekstu drukowanego ani pisanego.	Układa zdania z rozsypanek wyrazowych, porządkuje rozsypanki zdaniowe, nie pisze swobodnych tekstów, nie uczestniczy w zbiorowym redagowaniu opowiadania, opisu, pisaniu listów.	Porządkuje rozsypanki wyrazowe i sylabowe, uczestniczy w zbiorowym redagowaniu opowiadania, opisu, pisaniu listu, nie potrafi samodzielnie zredagować kilkudzaniowej wypowiedzi.	Porządkuje rozsypanki wyrazowe i sylabowe, uczestniczy w zbiorowym redagowaniu opowiadania, opisu, pisaniu listu, konstruuje kilkudzaniową wypowiedź pisemną na określony temat, pisze płynnie, czytelnie, tempo pisania prawidłowe.	Porządkuje rozsypanki wyrazowe i sylabowe, uczestniczy w zbiorowym redagowaniu opowiadania, opisu, pisaniu listu, indywidualnie redaguje poprawną logicznie i gramatycznie kilkudzaniową wypowiedź pisemną, indywidualnie pisze życzenia z różnych okazji.	Porządkuje rozsypanki wyrazowe i sylabowe, uczestniczy w zbiorowym redagowaniu opowiadania, opisu, pisaniu listu, indywidualnie układa wielozdaniowe, twórcze wypowiedzi pisemne (opowiadania, wiersze itp.).

POLONISTYCZNA	ortografia	Nie zna i nie stosuje podstawowych zasad ortografii.	Zna, ale nie potrafi zastosować podstawowych zasad ortografii.	Zna i stosuje podstawowe zasady ortografii, popełnia błędy w przepisaniu tekstu oraz pisaniu z pamięci.	Stosuje zasady pisowni „rz”, „ó”, „ż” wymienne, „rz” po spółgłoskach, stosuje wielką literę w korespondencji, poprawnie przepisuje teksty pisane i drukowane, pisze poprawnie z pamięci tekst obejmujący poznany materiał ortograficzny.	Stosuje zasady pisowni „rz”, „ó”, „ż” wymienne, „rz” po spółgłoskach, stosuje wielką literę w korespondencji, poprawnie przepisuje teksty pisane i drukowane, pisze poprawnie z pamięci tekst obejmujący poznany materiał ortograficzny, poprawnie pisze ze słuchu, stosuje zasady pisania wyrazów z „ą” i „ę” oraz „ó”, „rz”, „ch”, „ż” niewymiennym.	Stosuje zasady pisowni „rz”, „ó”, „ż” wymienne, „rz” po spółgłoskach, stosuje wielką literę w korespondencji, poprawnie przepisuje teksty pisane i drukowane, pisze poprawnie z pamięci tekst obejmujący poznany materiał ortograficzny, poprawnie pisze ze słuchu, stosuje zasady pisania wyrazów z „ą” i „ę” oraz „ó”, „rz”, „ch”, „ż” niewymiennym, stosuje znaki interpunkcyjne, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami i czasownikami.
	gramatyka	Nie rozpoznaje spółgłosek, samogłosek, sylab, nie rozróżnia rodzajów zdań.	Nie zna części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik), nie rozróżnia liczby mnogiej i pojedynczej rzeczownika i czasownika, nie układa różnych rodzajów zdań.	Zna podstawowe części mowy, potrafi utworzyć liczbę pojedynczą i mnogą rzeczownika i czasownika, rozróżnia przymiotniki jako określenia rzeczownika.	Umie rozróżnić rodzaj rzeczownika, wyróżnia rodzinę wyrazów, stosuje zgodne formy rzeczowników i przymiotników, zna i stosuje praktycznie kolejność alfabetyczną wyrazów.	Poprawnie łączy w zdaniu poznane części mowy, rozwija zdania poprzez dodawanie wyrazów, ogranicza ilość wyrazów w zdaniu.	Umie ustalić za pomocą pytań związki między wyrazami w zdaniu.

MATEMATYCZNA	liczenie	Nie rozumie pojęcia liczby, nie umie wymienić liczb parzystych i nieparzystych, nie zna tabliczki mnożenia i dzielenia w zakresie 10.	Dodaje i odejmuje w zakresie 10 i 20 bez przekroczenia progu dziesiętkowego, mnoży w zakresie 10, umie porównywać liczby z użyciem znaków <, >, =.	Pisze liczebniki, rozumie, że dodawanie i odejmowanie to działania wzajemnie odwrotne, dzieli w zakresie 10, stosuje przemienność i łączność dodawania, mnożenia, w zakresie 10, dodaje i odejmuje z zakresie 20 z przekroczeniem progu dziesiętkowego, wyróżnia dziesiątki i jedności w liczbie dwucyfrowej, zna kolejność wykonywania działań, nie zawsze ją stosuje.	Zna i stosuje tabliczkę mnożenia i dzielenia w zakresie 30, stosuje przemienność i łączność mnożenia, zna rolę nawiasu w obliczeniach matematycznych, zna i stosuje kolejność wykonywania działań, rozumie pojęcia dotyczące porównywania różnicowego, czyta i zapisuje liczby trzycyfrowe.	Mnoży i dzieli w zakresie 100, odczytuje i zapisuje liczby rzymskie w zakresie XII, wie na co zwrócić uwagę przy porównywaniu liczb trzycyfrowych.	Biegle wykonuje działania w pamięci, zebrał doświadczenia dotyczące parzystości i nieparzystości sum i różnic, odczytuje i zapisuje liczby rzymskie powyżej XII.
	zadania tekstowe	Nie wyróżnia danych, szukanych, nie dostrzega związku między nimi.	Wyróżnia dane i szukane, nie dostrzega związku między nimi, z pomocą nauczyciela rozwiązuje proste zadania tekstowe.	Wyróżnia dane i szukane, dostrzega związki między nimi, rozwiązuje zadania przedstawione rysunkiem, nie układa treści zadania do ilustracji, umie rozwiązać proste zadanie tekstowe.	Układa treść zadania do ilustracji, umie przy pomocy nauczyciela rozwiązać zadanie tekstowe złożone.	Przekształca zadanie tekstowe z dodawania na odejmowanie i z mnożenia na dzielenie, umie samodzielnie rozwiązać złożone zadanie tekstowe, rozwiązuje zadania tekstowe na porównanie różnicowe.	Samodzielnie układa złożone zadania tekstowe, rozwiązuje i układa zadania tekstowe na porównywanie różnicowe.
	geometria	Nie rozpoznaje podstawowych figur geometrycznych.	Rozpoznaje podstawowe figury geometryczne, nie zna pojęcia kąta prostego.	Rozpoznaje odcinki prostopadłe i równoległe.	Konstruuje odcinki prostopadłe, rozpoznaje kształt odcinka w otoczeniu, na modelach i rysunkach.	Konstruuje odcinki równoległe, figury geometryczne, wymienia ich własności.	Zna nazwy i rozpoznaje wszystkie figury geometryczne.

	Umiejętności praktyczne	Nie zna jednostek miar, nazw dni tygodnia, miesięcy i pór dnia.	Zna podstawowe jednostki miary, przy pomocy nauczyciela stosuje poznane wiadomości.	Zna podstawowe jednostki miary, zna nazwy miesięcy, dni tygodnia, stosuje wiadomości z nielicznymi błędami.	Zna podstawowe jednostki miary, zna nazwy miesięcy, dni tygodnia, odczytuje, zapisuje i ustawia godziny na zegarze, samodzielnie stosuje poznane wiadomości, odczytuje dane z tabeli.	Zna podstawowe jednostki miary, zna nazwy miesięcy, dni tygodnia, odczytuje godziny w systemie dwunastogodzinnym, zna wszystkie jednostki miary, wykorzystuje dane z tabeli do rozwiązania zadań tekstowych.	Zna podstawowe jednostki miary, zna nazwy miesięcy, dni tygodnia, zna i stosuje wszystkie jednostki miary, odczytuje godziny w systemach 12- i 24-godzinnym. Bierze udział w konkursach.
SPOŁECZNO – PRZYRODNICZA		Nie zna zasad ruchu drogowego, nie orientuje się w najbliższym otoczeniu, nie zna nazw otaczających je roślin i zwierząt.	Słabo orientuje się w najbliższym otoczeniu, nie zna nazw zawodów, nie zna się na kalendarzu.	Orientuje się w najbliższym otoczeniu, nie zna elementów pogody, rozpoznaje najczęściej występujące rośliny i zwierzęta, zna i stosuje podstawowe przepisy ruchu drogowego.	Zna nazwy miast i wsi w najbliższej okolicy, wyróżnia podstawowe części roślin, zna zabytki Krakowa, zna zasady przechowywania produktów żywnościowych.	Bardzo dobrze zna najbliższą okolicę, bezpiecznie porusza się w szkole i poza nią, wyróżnia zawody, zna podstawowe warunki życia roślin i zwierząt, zna i stosuje zasady higieny, zna elementy pogody, wyznacza kierunki geograficzne za pomocą słońca.	Wyznacza kierunki geograficzne za pomocą kompasu, wie jak racjonalnie się odżywiać, zna wartości odżywcze produktów spożywczych, warzyw i owoców, rozumie konieczność ochrony środowiska.
	Głównym kryterium oceniania edukacji artystyczno – ruchowej jest: stopień indywidualnego zaangażowania ucznia, wysiłek włożony w wykonywaną pracę, osobiste predyspozycje ucznia.						
	plastyczno – techniczna	Jest często nieprzygotowany do zajęć plastyczno – technicznych, wykonuje je według prostych schematów, estetyka prac budzi zastrzeżenia.	Niewłaściwie interpretuje temat, rozmieszczanie poszczególnych elementów na pracy plastycznej i dobór kolorów budzi zastrzeżenia, niezbyt estetyczne wykończenie pracy, tworzy proste prace przestrzenne.	Poprawnie interpretuje temat, nie zawsze prawidłowo rozmieszcza poszczególne elementy na pracy plastycznej, stara się właściwie dobrać kolory, dba o estetyczne wykończenie pracy, tworzy prace przestrzenne.	Jest zawsze przygotowany do zajęć plastyczno – technicznych, prawidłowo interpretuje temat, poprawnie rozmieszcza poszczególne elementy na pracy plastycznej, właściwie dobiera kolory, dba o estetyczne wykończenie pracy, tworzy prace przestrzenne.	Prawidłowo interpretuje temat, poprawnie rozmieszcza poszczególne elementy na pracy plastycznej, właściwie dobiera kolory, dba o estetyczne wykończenie pracy, tworzy prace przestrzenne, posiada zawsze potrzebne materiały, przestrzega zasad bezpieczeństwa pracy i zabawy.	Stosuje różne materiały, techniki i formy, wykorzystuje tradycje regionalne, prawidłowo interpretuje temat, poprawnie rozmieszcza poszczególne elementy na pracy plastycznej, właściwie dobiera kolory, dba o estetyczne wykończenie pracy, tworzy prace przestrzenne, bierze udział w konkursach.

ARTYSTYCZNO – RUCHOWA	muzyczna	Nie zna słów i melodii poznanych piosenek, nie potrafi zaśpiewać indywidualnie zbiorowo poznanej piosenki.	Umie zaśpiewać kilka poznanych piosenek z pomocą nauczyciela, ma kłopoty z linią melodyczną i rytmiczną, nie zna dobrze słów.	Śpiewa piosenki indywidualnie i zbiorowo, przy pomocy nauczyciela, rytmicznie recytuje tekst, wyraża ruchem muzykę improwizuje melodie do krótkich tekstów.	Śpiewa piosenki, potrzebuje wskazówek i pomocy nauczyciela przy wykonaniu niektórych prac, rozpoznaje brzmienie podstawowych instrumentów muzycznych, tworzy proste podkłady muzyczne z wykorzystaniem instrumentów, układa melodię do wybranych tekstów.	Śpiewa zbiorowo i indywidualnie poznane piosenki, określa nastrój utworów muzycznych, odtwarza je ruchem i za pomocą środków plastycznych, rozpoznaje brzmienie podstawowych instrumentów muzycznych, prawidłowo odtwarza linię melodyczną, tworzy proste podkłady muzyczne z wykorzystaniem instrumentów, układa melodię do wybranych tekstów.	Śpiewa zbiorowo i indywidualnie poznane piosenki, określa nastrój utworów muzycznych, odtwarza je ruchem i za pomocą środków plastycznych, rozpoznaje brzmienie instrumentów muzycznych, tworzy proste podkłady muzyczne z wykorzystaniem instrumentów, układa melodię do wybranych tekstów, bierze udział w konkursach.
	ruchowa	Ćwiczy niechętnie, wymaga stałej pomocy i mobilizacji, nie zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Zapomina często o stroju gimnastycznym.	Ćwiczy wolno, niepewnie, niesamodzielnie, wymaga częstej pomocy, ale stara się. Uczestniczy w zabawach i grach ruchowych, ale szybko się zniechęca i wycofuje z zabawy. Zapomina często o stroju gimnastycznym.	Przy niewielkiej pomocy nauczyciela wykonuje ćwiczenia gimnastyczne, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Czasami nie ćwiczy z powodu braku odpowiedniego stroju.	Dobrze wykonuje ćwiczenia gimnastyczne objęte programem edukacji motorycznej, uczestniczy w zabawach rytmiczno – ruchowych, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, często ma odpowiedni strój.	Bardzo dobrze wykonuje ćwiczenia gimnastyczne objęte programem edukacji motorycznej, chętnie uczestniczy w zabawach rytmiczno – ruchowych, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ma zawsze odpowiedni strój.	Uczestniczy zgodnie z regułami w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń, posługuje się przyborami zgodnie z ich przeznaczeniem, posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kołuje, odbija, uczestniczy w grach zespołowych, właściwie zachowuje się w sytuacjach zwycięstwa i porażki, dba o prawidłową postawę. Bierze udział w zawodach, zabawach.

KOMPUTEROWA	Nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego, nie zna terminologii informatycznej, nie stosuje zasad bezpiecznej obsługi komputera, nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamknąć systemu, nie wykonuje poleconych zadań, ignoruje regulamin pracowni oraz zasady bezpiecznej i higienicznej pracy z komputerem.	Częściowo opanował wiedzę i umiejętności z zakresu materiału programowego, częściowo zna terminologię informatyczną, ale nie potrafi jej zastosować, bezpiecznie obsługuje komputer, zadaną pracę wykonuje z pomocą nauczyciela, ma problemy przy pracy w najprostszych aplikacjach, poprawnie uruchamia komputer, proste aplikacje i zamyka je oraz system, z trudnością komunikuje się z komputerem w środowisku Windows, na ogół ma trudności podczas realizacji zadań z komputerem.	Ma niewielkie problemy z samodzielnym pokonywaniem trudności, ma trudności w posługiwaniu się komputerem, w sposób zadowolający opanował umiejętności i wiedzę z zakresu materiału programowego, zna terminologię informatyczną, ale ma trudności z jej zastosowaniem, poprawnie i bezpiecznie obsługuje komputer, nie potrafi rozwiązać problemów wynikających w trakcie wykonywania zadań, nawet z pomocą nauczyciela, poprawnie pracuje tylko w jednej aplikacji jednocześnie.	Dobrze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu materiału programowego, posługuje się terminologią informatyczną, poprawnie i bezpiecznie obsługuje komputer, z pomocą nauczyciela rozwiązuje problemy wynikające w trakcie wykonywania zadań, osiąga dobre efekty podczas realizacji zadań z komputerem, zna zasady i sprawnie posługuje się myszką i klawiaturą, potrafi wyszukać potrzebne informacje we wskazanym miejscu, komunikuje się z komputerem w środowisku Windows we wskazanym miejscu, z niewielką pomocą, pracuje w kilku aplikacjach jednocześnie.	Opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania, sprawnie posługuje się komputerem i zdobytymi wiadomościami, problemy teoretyczne i praktyczne rozwiązuje samodzielnie, operuje bogatym słownictwem z zakresu informatyki i potrafi go wykorzystać, bezpiecznie obsługuje komputer, bardzo dobrze posługuje się podstawowym zestawem komputerowym, bardzo efektywnie komunikuje się z komputerem, osiąga bardzo dobre efekty podczas realizacji zadań z komputerem, potrafi pracować w kilku aplikacjach jednocześnie.	Posiada wiedzę wykraczającą poza zakres materiału programowego, wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu konkretnych problemów, wykonuje z własnej inicjatywy dodatkowe prace, doskonale posługuje się komputerem, samodzielnie pokonuje trudności, doskonale radzi sobie w posługiwaniu się poznanymi programami, wykonuje prace na rzecz szkoły i pracowni (gazetki itp.).

Przedmiotowy system oceniania w klasie III

Rodzaj edukacji	Umiejętności	ocena niedostateczna [1]	ocena dopuszczająca [2]	ocena dostateczna [3]	ocena dobra [4]	ocena bardzo dobra [5]	ocena celująca [6]
POLONISTYCZNA	czytanie	Głoskuje, czyta cicho, niewyraźnie, bez zrozumienia	Czyta sylabami, bardzo powoli, tylko częściowo rozumie czytany tekst.	Czyta wyrazami, tempo wolne, nie zawsze potrafi odnaleźć określony fragment tekstu.	Czyta poprawnie, zdaniami, ze zrozumieniem, tempo prawidłowe.	Czyta zdaniami, płynnie, ze zrozumieniem, z podziałem na role.	Czyta płynnie, wyraziście, w szybkim tempie, z podziałem na role i z zastosowaniem techniki języka mówionego (zmiana intonacji głosu).
	mówienie	Wypowiada się okazjonalnie, pojedynczymi słowami, ma ubogie słownictwo.	Wypowiada się rzadko, chaotycznie, wypowiedź dłuższa jest nielogiczna i niespójna, wadliwie konstruuje zdania.	Nie wypowiada się samorzutnie, dłuższe wypowiedzi formułuje przy pomocy nauczyciela, nie zawsze stosuje poprawne formy gramatyczne, przedmioty opisuje w sposób niespójny.	Wypowiada się samorzutnie, zdaniami pojedynczymi, formułuje proste pytania do tekstu, bierze udział w zbiorowym układaniu opisu i opowiadania, układa kilkudzaniowe, spójne wypowiedzi, potrafi kulturalnie prowadzić rozmowę, poprawnie recytuje.	Wypowiada się zdaniami złożonymi, formułuje pytania w związku z interesującymi je tematami, stosuje poprawne formy gramatyczne, posiada bogate słownictwo, indywidualnie redaguje kilkudzaniowe opowiadanie i opis, recytuje poezję.	Często wypowiada się samorzutnie, zdaniami złożonymi, udziela spójnych, wielozdaniowych odpowiedzi, układa samodzielnie twórcze opowiadania, aktywnie i kulturalnie uczestniczy w dyskusji, recytuje fragmenty prozy i poezję.
	pisanie	Nie układa zdań z rozsypanki, pisze nieestetycznie, przepisuje z licznymi błędami, nie pisze z pamięci ani ze słuchu, nie układa zdań na dany temat, nawet z pomocą nauczyciela.	Porządkuje rozsypanki zdaniowe, teksty przepisuje z błędami, układa samodzielnie tylko pojedyncze, proste zdania.	Przepisuje z nielicznymi błędami, uczestniczy w zbiorowym redagowaniu, opisu, opowiadania, pisaniu listu, nie potrafi samodzielnie zredagować kilkudzaniowej, spójnej wypowiedzi.	Pisze płynnie, czytelnie, tempo pisania prawidłowe, konstruuje kilkudzaniową wypowiedź pisemną na określony temat.	Pismo estetyczne, indywidualnie redaguje poprawną logicznie i gramatycznie kilkudzaniową wypowiedź pisemną, indywidualnie pisze życzenia z różnych okazji.	Pisze estetycznie, bezbłędnie z pamięci i ze słuchu, indywidualnie układa wielozdaniowe, twórcze wypowiedzi pisemne (opowiadania, wiersze itp.).

POLONISTYCZNA	ortografia	Nie zna i nie stosuje podstawowych zasad ortografii.	Zna, ale nie potrafi zastosować podstawowych zasad ortografii, pisze z błędami z pamięci i ze słuchu.	Zna i stosuje podstawowe zasady ortografii, przepisuje oraz pisze z pamięci i ze słuchu z nielicznymi błędami.	Stosuje zasady pisowni „rz”, „ó”, „ż” wymienne, „rz” po spółgłoskach, stosuje wielką literę w korespondencji, poprawnie przepisuje teksty pisane i drukowane, pisze poprawnie z pamięci tekst obejmujący poznany materiał ortograficzny.	Poprawnie pisze z pamięci i ze słuchu, stosuje zasady pisania wyrazów z „ą” i „ę” oraz „ó”, „rz”, „ch”, „ż” niewymiennym, dba o poprawność ortograficzną, używa słownika ortograficznego.	Stosuje znaki interpunkcyjne, pisze poprawnie „nie” z różnymi częściami mowy.
	gramatyka	Nie rozpoznaje spółgłosek, samogłosek, sylab, nie rozróżnia rodzajów zdań, nie zna nazw podstawowych części mowy, nie rozróżnia liczby mnogiej i pojedynczej.	Rozróżnia, choć nie nazywa i nie układa różnych rodzajów zdań, zna tylko podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik), potrafi utworzyć liczbę pojedynczą i mnogą rzeczownika.	Potrafi utworzyć liczbę pojedynczą i mnogą rzeczownika, czasownika i przymiotnika, rozróżnia przymiotniki jako określenia rzeczownika zna i stosuje praktycznie kolejność alfabetyczną wyrazów.	Umie rozróżnić rodzaj rzeczownika, czasownika i przymiotnika, wyróżnia rodzinę wyrazów, stosuje zgodne formy rzeczowników, czasowników i przymiotników, rozwija zdania poprzez dodawanie wyrazów, ogranicza ilość wyrazów w zdaniu.	Poprawnie łączy w zdaniu poznane części mowy, rozróżnia przysłówki i liczebnik, umie ustalić za pomocą pytań związki między wyrazami w zdaniu.	Odmienia poznane części mowy, tworzy przysłówki od przymiotników, zawsze stosuje poprawne formy gramatyczne, używa nazewnictwa.
MATEMATYCZNA	liczenie	Nie rozróżnia pojęcia liczby od cyfry, nie rozumie związku dodawania z odejmowaniem, nie zna tabliczki mnożenia i dzielenia w zakresie 30.	Dodaje i odejmuje w zakresie 20, mnoży w zakresie 30, umie porównywać liczby z użyciem znaków <, >, =.	Pisze liczebniki, rozumie, że dodawanie i odejmowanie to działania wzajemnie odwrotne, mnoży, ale nie dzieli w zakresie 100, stosuje własności dodawania i mnożenia, dodaje i odejmuje z zakresu 100, ale bez przekroczenia progu dziesiątkowego, zna kolejność wykonywania działań, ale nie zawsze ją stosuje.	Zna i stosuje tabliczkę mnożenia i dzielenia w zakresie 100, stosuje przemienność i łączność mnożenia, zna rolę nawiasu w obliczeniach matematycznych, zna i stosuje kolejność wykonywania działań, rozumie pojęcia dotyczące porównywania różnicowego i ilorazowego, czyta i zapisuje liczby do 10 000.	Bez błędnie mnoży i dzieli w zakresie 100, odczytuje i zapisuje liczby rzymskie w zakresie XX, wykonuje obliczenia pisemne w zakresie 1000, dzieli z resztą, zna pojęcie ułamka.	Biegły wykonuje działania w zakresie 1000, samodzielnie formułuje zasady matematyczne, wykonuje działania na ułamkach, jego umiejętności wykraczają poza program klasy III.

MATEMATYCZNA	zadania tekstowe	Nie potrafi rozwiązać zadania tekstowego prostego, nawet z pomocą nauczyciela.	Układa pytania do zadania, wyróżnia dane i szukane, ale nie dostrzega związku między nimi, z pomocą nauczyciela rozwiązuje proste zadania tekstowe.	Wyróżnia dane i szukane, dostrzega związki między nimi, nie układa treści zadania do ilustracji, umie rozwiązać proste, jednodziałaniowe zadanie tekstowe, a przy pomocy nauczyciela - zadanie tekstowe złożone.	Układa treść zadania do ilustracji, samodzielnie rozwiązuje zadania tekstowe proste, a z niewielką pomocą – złożone.	Przekształca zadanie tekstowe z dodawania na odejmowanie i z mnożenia na dzielenie, umie samodzielnie rozwiązać złożone zadanie tekstowe, rozwiązuje zadania tekstowe na porównanie różnicowe i ilorazowe.	Samodzielnie układa i rozwiązuje złożone zadania tekstowe, w tym na porównywanie różnicowe i ilorazowe, szuka różnych sposobów rozwiązania zadania.
	geometria	Nie rozpoznaje podstawowych figur geometrycznych, nie rysuje i nie mierzy odcinków.	Z pomocą nauczyciela rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne, rysuje i mierzy odcinki z błędami.	Rozpoznaje odcinki prostokątne i równoległe, nazywa podstawowe figury geometryczne, oblicza długość łamanej.	Konstruuje odcinki prostokątne i równoległe, zna własności figur geometrycznych.	Zna nazwy i rozpoznaje wszystkie poznane w kl. III figury geometryczne, oblicza obwód prostokąta i trójkąta.	Potrafi obliczyć długość boku, zna nazwy i rozpoznaje większość figur geometrycznych, jego umiejętności wykraczają poza program klasy III.
	umiejętności praktyczne	Nie zna jednostek miar, myli je i ich skróty.	Zna podstawowe jednostki miary, przy pomocy nauczyciela stosuje poznane wiadomości.	Zna nazwy miesięcy, dni tygodnia, główne jednostki czasu, długości, pieniędzy i ich skróty, stosuje wiadomości z nielicznymi błędami.	Odczytuje, zapisuje i ustawia godziny na zegarze, samodzielnie stosuje poznane wiadomości.	Odczytuje godziny w systemie 12- i 24-godzinnym, zna wszystkie jednostki miary oraz ich skróty.	Zna i biegle stosuje wszystkie jednostki miary, jego wiadomości i umiejętności wykraczają poza program klasy III. Bierze udział w konkursach.
	plastyczno- techniczna	Nie podejmuje wysiłku aby cokolwiek zrobić.	Wykonuje prace nieestetycznie, często ich nie kończy, stara się obsługiwać proste urządzenia tylko z pomocą dorosłych.	Wykonuje prace mało estetycznie, schematyczne dotyczące określonego tematu, stara się obsługiwać proste urządzenia.	Wykonuje prace mało estetycznie dotyczące określonego tematu, ale pracuje z dużym zaangażowaniem, umie posługiwać się narzędziami i urządzeniami codziennego użytku pod kierunkiem nauczyciela.	Wykonuje prace estetycznie dotyczące określonego tematu, pracuje z dużym zaangażowaniem, dobrze zna narzędziami urządzenia codziennego użytku i potrafi się nimi posługiwać.	Wykonuje prace estetycznie, stosuje ciekawe rozwiązania z własnej inicjatywy wykorzystuje różne materiały, bezpiecznie posługuje się urządzeniami codziennego użytku, bierze udział w konkursach.

ARTYSTYCZNO – RUCHOWA	muzyczna	Nie uczestniczy w zajęciach muzyczno – ruchowych, nie podejmuje zadań muzycznych.	Uczestniczy w zajęciach muzyczno – ruchowych, ponosi minimalny wysiłek.	Mało aktywnie uczestniczy w zajęciach muzyczno – ruchowych, wykonuje zadania muzyczne z dużymi trudnościami.	Chętnie uczestniczy w zajęciach muzyczno – ruchowych, ma trudności z prawidłowym odtwarzaniem, rozpoznawaniem i tworzeniem muzyki.	Chętnie uczestniczy w zajęciach muzyczno – ruchowych, w miarę swoich możliwości odtwarza, rozpoznaje i tworzy muzykę.	Aktywnie uczestniczy w zajęciach muzyczno – ruchowych, doskonale odtwarza, rozpoznaje i tworzy muzykę.
	ruchowa	Nigdy nie ćwiczy na zajęciach.	Niechętnie i rzadko uczestniczy w zajęciach ruchowych, nie potrafi wykonać prostych ćwiczeń.	Niechętnie uczestniczy w zajęciach ruchowych, ma trudności z wykonywaniem prostych ćwiczeń, często jest nieprzygotowany do zajęć.	Stara się uczestniczyć w zajęciach ruchowych, pokonuje trudności, które napotyka podczas realizacji ćwiczeń.	Chętnie uczestniczy w zajęciach ruchowych, dba o swoje bezpieczeństwo, dostrzega konieczność współpracy, stara się bardzo dobrze wykonywać różne ćwiczenia.	Bierze udział w dodatkowych szkolnych i pozaszkolnych zajęciach sportowych, konkursach, zabawach.
SPOŁECZNO – PRZYRODNICZA		Nie odróżnia dobra od zła, nie zna zasad savoir – vivre, nie respektuje praw i obowiązków ucznia, nie zna budowy warstwowej lasu, ani znaczenia lasu i pola dla człowieka, niewłaściwie wymienia zwierzęta spotykane w lesie, na polu, nie orientuje się na mapie.	Z pomocą nauczyciela omawia budowę warstwową lasu, oraz znaczenie lasu i pola dla człowieka, zazwyczaj poprawnie wymienia zwierzęta spotykane w lesie, na polu, z pomocą nauczyciela wyszukuje na mapie główne miasta Polski, określa kierunki. Umie podać proste przykłady wykorzystania wody przez człowieka.	Rozróżnia pracę rolnika i leśnika, wymienia warstwy lasu oraz niektóre rośliny tych warstw, umie podać znaczenie wody w przyrodzie i dla człowieka, wskazuje na mapie podane kierunki geograficzne, stolicę i swoje miasto.	Zna pracę rolnika, leśnika, rybaka. Rozróżnia produkty pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Wymienia warstwy lasu, oraz ich roślinność i zwierzęta. Zna kierunki geograficzne i najważniejsze miasta i rzeki Polski. Potrafi wymienić trzy stany skupienia wody i podać jej znaczenie. Wymienia kilka roślin chronionych, wie jak należy dbać o środowisko.	Potrafi opowiedzieć o pracy rybaka, rolnika i leśnika. Wymienia produkty pochodzenia zwierzęcego i roślinnego. Zna budowę lasu, potrafi wymienić wiele roślin i zwierząt leśnych i polnych. Samodzielnie określa kierunki na mapie, potrafi wskazać ważne rzeki i miasta Polski oraz główne krainy geograficzne. Omawia stany skupienia wody i ich rolę w przyrodzie. Zna nazwy i położenie kilku Parków Narodowych, rozumie ich znaczenie, potrafi podać nazwy roślin chronionych.	Umie obserwować, analizować i opisywać zjawiska przyrody. Rozpoznaje i nazywa rośliny oleiste, okopowe i włókniste. Określa typ lasu, wymienia jego piętra, omawia roślinność oraz zwierzęta, także łańcuchy pokarmowe. Potrafi wskazać na mapie dopływy głównych polskich rzek, mniejsze miasta, jeziora. Objasnia krążenie wody w przyrodzie. Zna większość polskich roślin chronionych, potrafi wskazać na mapie i nazwać Parki Narodowe. Rozumie potrzebę ochrony przyrody.